

7.12.2015 Reporter

Stran/Termin: 85

Naslov: Lepa Vida

Avtor: e. m. m.

Rubrika/Oddaja: KULTURA

Žanr: PORO ILO

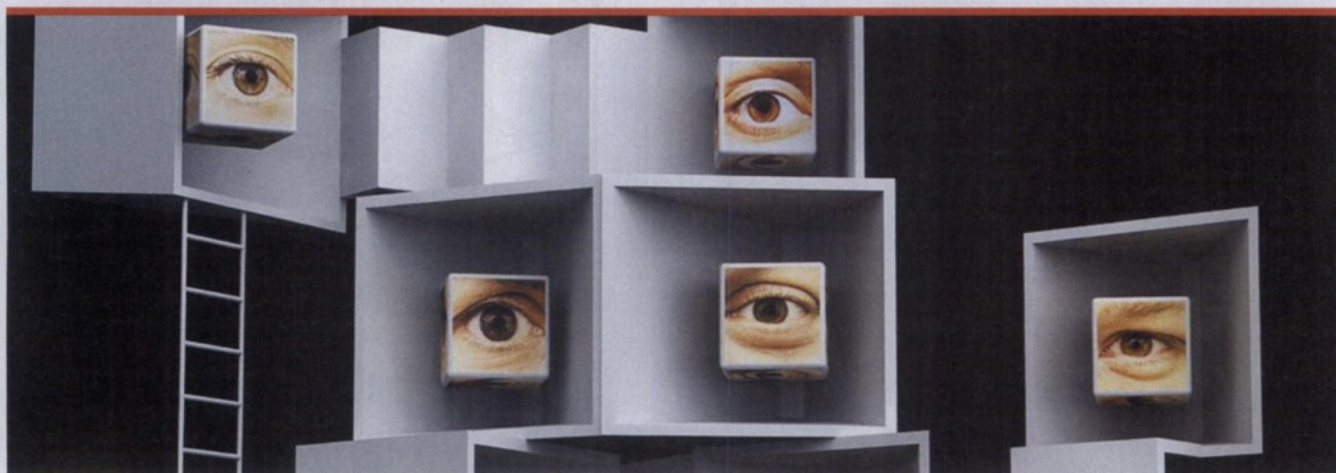
Površina/Trajanje: 326,72

Naklada: 15.000,00

Gesla: PREŠERNOVO GLEDALIŠ E KRANJ, PG KRANJ, PREŠERNOVO

oder Lepa Vida

Lepa Vida je zagotovo eno največjih slovenskih besedil in mitov in zdi se, da lahko to Cankarjevo enigmatično besedilo o hrepenju in ljudeh na socialnem robu bolj kot kdaj razumemo v vseh segmentih in razsežnostih šele v času, v katerem sta socialna in tudi duhovna stiska dosegli svoj vrhunec. Poslednjo dramo Ivana Cankarja je Župančič označil za »pesem hrepenenja«, avtor jo je ustvarjal dolgo in z muko. V mislih jo je nosil vse od smrti Ketteja (1899) in Murna (1901), ki sta slovo od življenja vzela v stari Cukrarni. »Ogromna mrtvašnica«, kakor jo je Cankar imenoval, je postala prizorišče igre *Lepa Vida*. Cankarjeva *Lepa Vida* ni več mati in žena, ki z zamorcem v upanju na lepše življenje pobegne v Španijo h kraljici, temveč neulovljivi objekt hrepenenja. Je zaročenka, ljubica, predvsem pa simbol upanja na lepše, višje in čistejše življenje.

Lepa Vida, ki je v Prešernovem gledališču Kranj prejšnji teden doživela svojo premiero, je koprodukcija PG Kranj, SNG Nova Gorica in Slovenskega stalnega gledališča Trst, predstavo pa je režiral Miha Nemec. Ob pripravah na uprizoritev je med drugim zapisal: »Kaj je v času, ki ga živimo, današnji zmed, tisto, kar spominja na čas nastajanja Cankarjeve igre *Lepa Vida*? Simbolizem ni bil družbeno borben, niti mu ni bilo do tega, da bi s svojimi

zunanji manifestacijami razkazoval prezir do vsakdanjosti življenja. Zavračal je faktične razlage bivanja, plehko sentimentalnost, odmikal pogled od vsega, kar je bilo realno, od stvarnega življenja in od konkretnih družbenih vprašanj, in se oziral k višjim normam, idealom. Kaj je tisto, zaradi česar bi umetnik tudi v današnjem času (še vedno ali vedno znova) v umetnosti razmišljal o višjih normah, idealih? Za edino resnično priznaval le resničnost človekove duše? Človek vedno znova hrepeni po pokrajinah *Lepote*, *Resnice*, *Dobrote*. Skrajni idealizem, lepota proti neprestanemu boju. Boju za stanovanja, kaj za stanovanja! – za službo, polno vrečko predelanih jestvin, modne obleke, čevlje, najnovejši in najtanjši računalnik, robotizirano zdravstvo, ki nas bo rešilo vseh bolezni, čudežne pilule, ki bodo pozdravile raka, ebolo! Kljub temu da sami ne bomo nič naredili za to. No, ne nič. Pogoltnili bomo to pilulo! In zgodil se bo čudež ...« Toda *Lepa Vida*, kakršno na odru uprizorijo gledališčniki treh gledališč, ni čudež, ki izvira iz tabletko, pač pa iz svetlosti, lepote, resnice in dobrote, ki jo ustvarjalci predstave vtkejo v to igro. Predstava tako ni le pot, ki nam pokaže, kako take čutne trenutke ustvariti v gledališču, pač pa tudi sicer v vsakdanjem življenju. Navkljub vsakdanjemu boju za preživetje.

E. M. M.